

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO ZAŠTITE OKOLIŠA
I ENERGETIKE
10000 Zagreb, Radnička cesta 80
tel: +385 1 3717 111, faks: +385 1 3717 135

Uprava za procjenu utjecaja na okoliš
i održivo gospodarenje otpadom
Sektor za procjenu utjecaja na okoliš

KLASA: UP/I 351-03/20-09/09
URBROJ: 517-03-1-1-20-17
Zagreb, 3. srpnja 2020.

Ministarstvo zaštite okoliša i energetike na temelju članka 90. stavka 1. Zakona o zaštiti okoliša („Narodne novine“, broj 80/13, 153/13, 78/15, 12/18 i 118/18), članka 27. stavka 1. Zakona o zaštiti prirode („Narodne novine“, broj 80/13, 15/18, 14/19 i 127/19) i odredbe članka 27. stavka 1. Uredbe o procjeni utjecaja zahvata na okoliš („Narodne novine“, broj 61/14 i 3/17), na zahtjev nositelja zahvata CANNON LIBERTAS CO d.o.o., Mandaljenska 4, Dubrovnik, nakon provedenog postupka ocjene o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš, donosi

R J E Š E N J E

- I. Za namjeravani zahvat - izmjena vjetroelektrane Konavoska brda, Općina Konavle, Dubrovačko-neretvanska županija - potrebno je provesti postupak procjene utjecaja na okoliš.**
- II. Za namjeravani zahvat - izmjena vjetroelektrane Konavoska brda, Općina Konavle, Dubrovačko-neretvanska županija - potrebno je provesti glavnu ocjenu prihvatljivosti za ekološku mrežu.**
- III. Ovo rješenje prestaje važiti ako nositelj zahvata, CANNON LIBERTAS CO d.o.o., Mandaljenska 4, Dubrovnik, u roku od dvije godine od dana izvršnosti rješenja ne podnese zahtjev za provedbu postupka procjene utjecaja na okoliš.**
- IV. Važenje ovog rješenja, na zahtjev nositelja zahvata, CANNON LIBERTAS CO d.o.o., Mandaljenska 4, Dubrovnik, može se jednom produžiti na još dvije godine uz uvjet da se nisu promijenili uvjeti utvrđeni u skladu sa zakonom i drugi uvjeti u skladu s kojima je izdano rješenje.**
- V. Ovo rješenje objavljuje se na internetskim stranicama Ministarstva zaštite okoliša i energetike.**

O b r a z l o ž e n j e

Nositelj zahvata, CANNON LIBERTAS CO d.o.o., Mandaljenska 4, Dubrovnik, u skladu s odredbama članka 82. Zakona o zaštiti okoliša i članka 25. stavka 1. Uredbe o procjeni utjecaja zahvata na okoliš (u daljnjem tekstu: Uredba), podnio je 16. siječnja 2020. godine Ministarstvu zaštite okoliša i energetike (u daljnjem tekstu: Ministarstvo) zahtjev za provedbu postupka ocjene o potrebi procjene utjecaja na okoliš izmjene zahvata vjetroelektrane Konavoska brda, Općina Konavle, Dubrovačko-neretvanska županija. Uz zahtjev je priložen Elaborat zaštite okoliša koji je u veljači 2020. godine, izradio ovlaštenik DVOKUT ECRO d.o.o. iz Zagreba, koji ima suglasnost Ministarstva za izradu dokumentacije za provedbu postupka ocjene o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš (KLASA: UP/I-351-02/13-08/136, URBROJ: 517-03-1-2-19-17 od 18. studenoga 2019. godine). Voditeljica izrade Elaborata je Mirjana Marčenić mag.ing.prosp.arch.

Pravni temelj za vođenje postupka ocjene o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš su odredbe članka 78. stavka 1. Zakona o zaštiti okoliša i odredbe članaka 24., 25., 26. i 27. Uredbe. Naime, za zahvate navedene u točki 4. *Vjetroelektrane snage veće od 20 MW* Priloga I., a u vezi s točkom 13. *Izmjena zahvata iz Priloga I. i II. koja bi mogla imati značajan negativan utjecaj na okoliš...* Priloga II. Uredbe, ocjenu o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš provodi Ministarstvo. Osim navedenog, člankom 27. stavkom 1. Zakona o zaštiti prirode („Narodne novine“, broj 80/13, 15/18, 14/19 i 127/19), utvrđeno je da se za zahvate za koje je određena provedba ocjene o potrebi procjene utjecaja na okoliš provodi prethodna ocjena prihvatljivosti za područje ekološke mreže u okviru postupka ocjene o potrebi procjene. Postupak ocjene je proveden jer nositelj zahvata planira smanjenje broja vjetroagregata te povećanje njihove individualne snage na klasu 5 MW.

O zahtjevu nositelja zahvata za pokretanjem postupka ocjene o potrebi procjene utjecaja na okoliš sukladno članku 7. stavku 2. točki 1. i članku 8. Uredbe o informiranju i sudjelovanju javnosti i zainteresirane javnosti u pitanjima zaštite okoliša („Narodne novine“, broj 64/08), na internetskoj stranici Ministarstva objavljena je 3. ožujka 2020. godine Informacija o zahtjevu za provedbu postupka ocjene o potrebi procjene utjecaja na okoliš izmjene zahvata vjetroelektrane Općina Konavle, Dubrovačko-neretvanska županija (KLASA: UP/I-351-03/20-09/09, URBROJ: 517-03-1-1-20-5 od 2. ožujka 2020. godine).

U dostavljenoj dokumentaciji (Elaboratu zaštite okoliša) navedeno je, u bitnom, sljedeće:
Planiranom izmjenom zahvata predviđa se smanjenje broja vjetroagregata (VA) sa 44 na 30 te povećanje njihove individualne snage do 5 MW. Vjetroagregati se razlikuju u snazi, visini stupa i duljini lopatica, tako da je promjer rotora do 145 m, dok je prije bio do 101 m, a visina stupa je do 162,5 m, dok je prije bila do 129 m. Ukupna instalirana snaga nakon izmjene bit će 150 MW u odnosu na dosadašnju ukupnu snagu koja je iznosila 132 MW. Lokacije pojedinih VA su promijenjene, te će se duljina pristupnih puteva smanjiti za 710 m.

Ministarstvo je u postupku ocjene dostavilo zahtjev (KLASA: UP/I-351-03/20-09/09, URBROJ: 517-03-1-1-19-6 od 2. ožujka 2020. godine) za mišljenje Upravi za zaštitu prirode Ministarstva, Upravi za zaštitu kulturne baštine Ministarstva kulture, Upravi zračnog prometa, elektroničkih komunikacija i pošte Ministarstva mora, prometa i infrastrukture, Upravnom odjelu za zaštitu okoliša, imovinsko pravne i komunalne poslove Dubrovačko-neretvanske županije i Općini Konavle.

Općina Konavle dostavila je mišljenje (KLASA: 351-01/20-01/1; URBROJ: 2117/02-02/1-20-2 od 16. ožujka 2020. godine) da se izmjenom zahvata ne očekuje značajan negativan utjecaj na okoliš. Upravni odjel za zaštitu okoliša, imovinsko pravne i komunalne poslove Dubrovačko-neretvanske županije dostavio je mišljenje (KLASA: 351-01/20-01/21, URBROJ: 2117/1-09/1-20-02 od 23. ožujka 2020. godine) da je Elaborat potrebno dopuniti uzimajući u obzir odredbe Izmjena i dopuna Prostornog plana Dubrovačko-neretvanske županije za koje je provedena strateška procjena utjecaja na okoliš i propisane mjere za korištenje obnovljivih izvora energije, da je Elaborat potrebno dopuniti opisom utjecaja dopreme dijelova agregata s obzirom na njihove povećane dimenzije, ispraviti podatke kojima se obrađuju mogući utjecaji na šišmiše. Uprava za zaštitu kulturne baštine Ministarstva kulture dostavila je mišljenje (KLASA: 612-08/20-11/0021; URBROJ: 532-04-01-01-01/7-20-4 od 6. travnja 2020. godine) da je za namjeravanu izmjenju zahvata potrebno provesti procjenu utjecaja na okoliš. Hrvatska agencija za civilno zrakoplovstvo (po proslijeđenom dopisu od Uprave zračnog prometa, elektroničkih komunikacija i pošte Ministarstva mora, prometa i infrastrukture) dostavila je očitovanje (KLASA: 351-03/20-01/01; URBROJ: 376-05-01-20-2 od 20. travnja 2020.) da po pitanju sastavnica okoliša zahtjev nije u njihovoj nadležnosti. Uprava za zaštitu prirode Ministarstva dostavila mišljenje (KLASA: 612-07/20-44/69; URBROJ: 517-05-2-2-20-4 od 4. lipnja 2020. godine) da je za planirani zahvat potrebno provesti postupak procjene utjecaja na okoliš i glavnu ocjenu prihvatljivosti za ekološku mrežu.

Na planirani zahvat obrađen Elaboratom zaštite okoliša, koji je objavljen uz Informaciju o zahtjevu za provedbom postupka ocjene o potrebi procjene utjecaja na okoliš na internetskim stranicama Ministarstva, zaprimljene su primjedbe Udruge BIOM iz Zagreba koje se u bitnom odnose da treba provesti postupak procjene utjecaja zahvata na okoliš i glavnu ocjenu prihvatljivosti za ekološku mrežu jer se izmjena zahvata oslanja u potpunosti na podatke iz Studije, da je analiza utjecaja na staništa nepotpuna, da nije jasno kako su isključeni utjecaji na vrstu dinarski voluhar (*Dinaromya bogdanovi*), da su zaključci o utjecajima na ornitofaunu stručno neutemeljeni jer se nigdje ne navodi koje su metode korištene tijekom istraživanja ornitofaune za potrebe izrade Studije te su istraživanja provedena prije više od 15 godina, da nisu analizirani svi značajni utjecaji na ornitofaunu, da nije procijenjen utjecaj svih dijelova zahvata npr. dalekovod te da nisu analizirani kumulativni utjecaji. Pristigle su primjedbe i nepoznate osobe, a koje se u bitnome odnose na to da su zastarjeli podaci o ornitofauni i fauni šišmiša odnosno na nedostatak relevantnih podataka, da nisu obrađeni kumulativni utjecaji na ekološku mrežu s postojećim i/ili odobrenim zahvatima, da Elaborat uopće ne ocjenjuje prekogranični utjecaj odnosno da je iz Elaborata nemoguće zaključiti postoji li u blizini u Bosni i Hercegovini ili Crnoj Gori bilo koji projekt na koji bi VE Konavoska brda mogao imati utjecaj

Razlozi zbog kojih je potrebno provesti postupak procjene utjecaja na okoliš i glavnu ocjenu prihvatljivosti za ekološku mrežu su sljedeći:

Planiranim zahvatom doći će do degradacije mehanizacijom te do morfoloških promjena površinskog i dubinskog dijela tla zbog naravi zahvata. Bušenjem temelja za vjetroagregate doći će do izmjene tipova staništa i trajne prenamjene tla. Ukupna površina svih platoa za vjetroagregate iznosi 3,637 ha. Također izgradnjom pristupnih puteva do vjetroagregata mijenja se trajno površinski dio tla i prisutna staništa dok će utjecaj radnog pojasa od 10 m biti privremen. Iako se izmjenom zahvata smanjuje broj agregata i površina pod pristupnim putevima, ne može se isključiti mogućnost negativnog utjecaja zbog izmještanja položaja pojedinih vjetroagregata, a samim time i pristupnih puteva jer gradnjom dolazi do trajne

prenamjene tla na novim lokacijama. Također izmjenom zahvata planira se povećanje snage vjetroagregata čime se mijenja i razina buke. S obzirom na to da je zahvatom planirana trajna promjena staništa i morfoloških značajki tla na novim lokacijama za vjetroagregate i pristupne puteve te da se mijenja veličina i jačina vjetroagregata i razina buke čime posljedično postoji mogućnost utjecaja na bioraznolikost (biljni i životinjski svijet), kao i da se zahvat nalazi na području krša gdje nije moguće isključiti moguće utjecaje na speleološke objekte (špilje, jame, ponore, estavele i dr.), te da je zbog promjena pozicija vjetroagregata i pristupnih puteva potrebno izvršiti dodatno arheološko rekognosciranje kako bi se utvrdile nove i prilagodile već utvrđene mjere zaštite okoliša u skladu s izmjenama zahvata, nije moguće isključiti mogućnost značajnih negativnih utjecaja na sastavnice okoliša, za planirani zahvat potrebno je provesti postupak procjene utjecaja na okoliš.

Prema Uredbi o ekološkoj mreži i nadležnostima javnih ustanova za upravljanje područjima ekološke mreže (Narodne novine, broj 80/19) zahvat se nalazi unutar područja ekološke mreže – Područje očuvanja značajno za vrste i stanišne tipove (POVS) HR2000946 *Snježnica i Konavosko polje* koje je kao područje od značaja za zajednicu (SCI) potvrđeno Provedbenom odlukom Komisije (EU) 2015/74 od 3. prosinca 2014. godine o donošenju osmog ažuriranog popisa područja od značaja za Zajednicu za mediteransku biogeografsku regiju. Ciljni stanišni tipovi Područja očuvanja značajnog za vrste i stanišne tipove POVS-a HR2000946 *Snježnica i Konavosko polje* su 8310 Špilje i jame zatvorene za javnost, 62A0 Istočno submediteranski suhi travnjaci (*Scorzoneretalia villosae*), 8120 Karbonatna točila *Thlaspietea rotundifolii* i 8210 Karbonatne stijene s hazomofitskom vegetacijom. Ciljne vrste POVS-a HR2000946 *Snježnica i Konavosko polje* su: popovska gaovica (*Delminichthys ghetaldii*), konavoski pijor (*Telestes miloradi*), svalić (*Squalius svallizae*), barska kornjača (*Emys orbicularis*), kopnena kornjača (*Testudo hermanni*), četveroprugi kravosas (*Elaphe quatuorlineata*), crvenkrpica (*Zamenis situla*), veliki potkovnjak (*Rhinolophus ferumequinum*), južni potkovnjak (*Rhinolophus euryale*), oštrouhi šišmiš (*Myotis bylthii*), dugokrili pršnjak (*Miniopterus schreibersii*), riđi šišmiš (*Myotis emarginatus*), riječna kornjača (*Mauremys rivulata*), dinarski voluhar (*Dinaromys bogdanovi*) i bjelonogi rak (*Austropotamobius pallipes*). Tijekom izgradnje vjetroelektrane doći će do negativnog utjecaja koji se očituje kroz gubitak stanišnih tipova odnosno trajne prenamjene staništa izgradnjom platoa, interne mreže pristupnih puteva, kabelskih koridora uz puteve, trafostanica i stupova dalekovoda. Tijekom izgradnje zauzet će se privremeno i okolno zemljište za potrebe gradilišta. Doći će do trajnog gubitka staništa od oko 20 ha koje koriste ciljne vrste POVS-a HR2000946 *Snježnica i Konavosko polje*. Provedbom zahvata također će doći do gubitka stanišnog tipa 62A0 Istočno submediteranski suhi travnjaci (*Scorzoneretalia villosae*) od oko 8 ha, odnosno 0,4 % od ukupne površine. Ciljni stanišni tipovi 8120 Karbonatna točila *Thlaspietea rotundifolii* i 8210 Karbonatne stijene s hazomofitskom vegetacijom prisutni su u mozaičnom staništu u fragmentima te ako se uzme ukupna površina ovih staništa u mozaiku radi se o gubitku od 3,6 ha površine. Uzimajući u obzir trajni gubitak staništa od 20 ha, gubitak i široku fragmentiranost navedenih ciljnih staništa ne može se isključiti mogućnost negativnog utjecaja na ciljne stanišne tipove i staništa pogodna za ciljne vrste POVS-a HR2000946 *Snježnica i Konavosko polje*.

Prema dostupnim podacima Ministarstva u Tunelu 1 i Tunelu 3 kod sela Mihanići, udaljenih oko 7 km od lokacije zahvata, zabilježene su porodiljne kolonije ciljnih vrsta šišmiša POVS-a HR2000946 *Snježnica i Konavosko polje*: oštrouhi šišmiš (*Myotis bylthii*), riđi šišmiš (*Myotis emarginatus*), veliki potkovnjak (*Rhinolophus ferumequinum*) i južni potkovnjak (*Rhinolophus euryale*). Također Glogova jama na udaljenosti od oko 14 km od lokacije zahvata predstavlja međunarodno podzemno sklonište za šišmiše, a u kojoj je zabilježena kolonija ciljne vrste

oštrouhi šišmiš (*Myotis blythii*). U dostavljenom Elaboratu zaključak o utjecaju na faunu šišmiša temelji se na Studiji o utjecaju na okoliš vjetroelektrane „Konavoska brda“ (Institut IGH d.d., 2011.). Zbog protoka vremena od zadnjeg istraživanja šišmiša za potrebe SUO potrebno je ponoviti istraživanja sukladno smjernicama Eurobats-a za procjenu utjecaja vjetroelektrana na šišmiše (Guidelines for consideration of bats in wind farm projects Revision 2014, Publication Series No.6). Prema navedenim smjernicama potrebno je utvrditi postojanje speleoloških objekata, koriste li ih šišmiši i na koji način te dolazi li do migracije između pojedinih staništa. Vezano uz utjecaje na ptice, sukladno dostupnim podacima Ministarstva, predmetni zahvata nalazi se unutar teritorija surog orla. Na području zahvata zabilježen je par surih orlova (Monitoring nacionalne populacije surog orla, *Aquila chrysaetos*, BIOM, Zagreb, listopad 2014., konačni izvještaj). Prema izvještaju na navedenom području je zabilježeno uspješno gniježđenje tijekom 2013. godine, dok je 2014., 2018. i 2019. godine zabilježen par za koji nije utvrđen status gniježđenja. S obzirom da je minimalni radijus kretanja surog orla u odnosu na gnijezdo u prosijeku 10 km, područje planirane vjetroelektrane nalazi se unutar ključnog teritorija surog orla. Istraživanja ptica za prvotni zahvat vjetroelektrane provedena su za Studiju o utjecaju na okoliš vjetroelektrane „Konavoska brda“ (Institut IGH d.d., 2011.). Sukladno smjernicama Scottish Natural Heritage („Recommended bird survey methods to inform impact assessment of onshore wind farms“, May 2014), ali i prema presudama Suda Europske Unije validnim podacima smatraju se podaci prikupljeni unazad 5 ili unazad 3 godine ako se populacije ključnih vrsta brzo mijenjaju. Također priloženi dokument u Elaboratu „Izmjena tehničkih dimenzija vjetroagregata na planiranoj lokaciji vjetroelektrana 'Konavoska brda' i procjena utjecaja na ptice“ koristi istraživanja provedena 2003. i 2004. godine. Iako se područje zahvata ne nalazi unutar Područja očuvanja značajnog za ptice, s obzirom na protek vremena od provedenih istraživanja za potrebe osnovnog zahvata te izmjene tehničkih značajki zahvata, ne može se isključiti negativan utjecaj planiranog zahvata na strogo zaštićene i ugrožene grabljivice prisutne na području zahvata. Stoga je potrebno provesti nova istraživanja korištenjem metode promatranja sa stalnih točaka („vantage point“) koja se primjenjuje u slučajevima kad na području zahvata ili u njegovoj blizini obitavaju osobito osjetljive vrste i kojima se može utvrditi rizik od kolizije. Nakon dobivenih rezultata, potrebno je napraviti izračun (model) rizika od kolizije (*Collision risk assesment*) prisutne vrste posebice grabljivice, sukladno priručnicima i matematičkom modelu (Scottish Natural Heritage).

Slijedom navedenog u postupku Prethodne ocjene prihvatljivosti zahvata za ekološku mrežu ne može se isključiti mogućnost značajnih negativnih utjecaja planiranog zahvata na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže te je obvezna provedba Glavne ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu. U glavnoj ocjeni potrebno je sagledati utjecaje na ptice, šišmiše, kao i ostale ciljne vrste predmetnih područja ekološke mreže, gubitak svih ciljnih stanišnih tipova i staništa pogodnih za ciljne vrste te sagledati i kumulativni utjecaj planiranog zahvata s drugim planiranim (odobrenim) i izvedenim zahvatima.

Točka I. ovog rješenja temelji se na tome da je Ministarstvo sukladno članku 81. stavku 1. i 90. Zakona o zaštiti okoliša, te članku 27. stavku 1. Uredbe ocijenilo, na temelju dostavljene dokumentacije i mišljenja nadležnih tijela, a prema kriterijima iz Priloga V. Uredbe, da nije moguće isključiti značajan negativan utjecaj na okoliš te je potrebno provesti postupak procjene utjecaja na okoliš.

Točka II. ovog rješenja temelji se na tome da je Ministarstvo sukladno odredbama članka 90. stavka 5. Zakona o zaštiti okoliša i članka 30. stavka 9. Zakona o zaštiti prirode u okviru postupka ocjene o potrebi procjene provelo prethodnu ocjenu prihvatljivosti za ekološku mrežu

te nije isključilo mogućnost značajnijeg utjecaja na ekološku mrežu i potrebno je provesti glavnu ocjenu prihvatljivosti za ekološku mrežu

Točka III. ovoga rješenja, rok važenja rješenja, propisana je u skladu s člankom 92. stavkom 2. Zakona o zaštiti okoliša

Točka IV. ovoga rješenja, mogućnost produljenja važenja rješenja, propisana je u skladu s člankom 92. stavkom 4. Zakona o zaštiti okoliša

Točka V. ovog rješenja o obvezi objave rješenja na internetskim stranicama Ministarstva, utvrđena je na temelju članka 91. stavka 2. Zakona o zaštiti okoliša

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU:

Protiv ovog rješenja može se pokrenuti upravni spor. Upravni spor pokreće se tužbom Upravnom sudu u Splitu, Put Supavla 1, u roku 30 dana od dana dostave ovog rješenja. Tužba se predaje navedenom Upravnom sudu neposredno u pisanom obliku, usmeno na zapisnik ili se šalje poštom, odnosno dostavlja elektronički.

Upravna pristojba na zahtjev i ovo rješenje naplaćena je državnim biljezima sukladno Zakonu o upravnim pristojbama („Narodne novine“, broj 115/16) i Tarifi br. 2.(1) Priloga I. Uredbe o Tarifi upravnih pristojbi („Narodne novine“, broj 8/17, 37/17, 129/17, 18/19, 97/19 i 128/19).

Dostaviti:

- CANNON LIBERTAS CO d.o.o., Mandaljenska 4, Dubrovnik (**R!**, s povratnicom)